

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ ЖЕЛЕЗНИЯТ ЧОВЕК

chitanka.info

Един баща имал троица синове. Като пораснали, той повикал зидари, поръчал им да измайсторят три къщи и рекъл на синовете си:

— Чеда мои, настана време да се задомите. Къщите, в които ще живеете, са готови. Няма ги само невестите. Трябва да ги доведете.

— Откъде? — попитал най-големият.

— Ще ви кажа — вдигнал се бащата и излязъл на двора, където растяло едно старо ябълково дърво.

Посегнал с десницата си нагоре и откъснал три зачервени ябълки.

— На ви — рекъл — тези ябълки. Хвърлете ги на три страни. Където паднат ябълките, там ще намерите невестите си.

Братята поели ябълките от бащината си ръка. Най-големият се изправил срещу изгрев слънце, замахнал силно и хвърлил ябълката. Тя улучила поповата къща и паднала в градинката, където попската дъщеря седяла под едно бадемово дърво и шиела на гергеф. Щом видяла ябълката, която паднала от небето, девойката, я грабнала и я мушнала в пазвата си. Вторият брат замахнал срещу залез слънце и ябълката му паднала до прага на кметовата къща. Дъщерята на кмета мигом изскочила от къщи и я грабнала. Най-малкият въздъхнал:

— Ех, за мене богати къщи не останаха! — и хвърлил своята ябълка към гората. Тя се понесла като малка месечина над горските върхари и тупнала в най-големия пуцинак, до дънера на един стогодишен дъб, където кротичко си пълзяла една костенурка. Като зърнала ябълката, костенурката протегнала едното си краче, примъкнала румения плод до главата си и зачакала.

— Тръгвайте сега — поръчал бащата на синовете си — да доведете невестите си.

Най-големият закрачил към къщата на попа и подир малко се върнал с попската дъщеря.

Средният довел дъщерята на кмета, а най-малкият дълго се щурал из гората, додето намерил ябълката си, и като видял пред кого се е търкулнала, горчиво се усмихнал:

— Ех, няма що, такъв ми е бил късметът.

И като се навел, той взел костенурката и ябълката, пуснал ги в торбичката си и се прибрал в новата си къща. Повъртял се насам-нататък, захлупил костенурката под коритото и понечил да излезе, но се досетил, че обречената за него горска жителка може да е гладна,

затуй подигнал коритото и сложил ябълката до главата на костенурката.

Заклучил вратата и отишъл на нивата, Цял ден орал. Вечерта се върнал уморен и гладен. Отворил вратата и що да види: цялата къща светнала — преметена и подредена. Всяко нещо сложено на мястото му, а край огъня наредени тенджери с яденета, едно от друго по-хубави.

— Бре! — зачудил се орачът, — Кой ли ми е подредил къщата и ми е сготвил такава богата вечеря?

Преди да седне на трапезата, той се досетил за костенурката и повдигнал коритото. Нищо. Костенурката си дремела в костените си захлупци. Само ябълката била малко нахапана.

Нахранил се най-малкият брат, изтегнал се в мекото легло, наспал се и на другия ден пак заключил вратата и отишъл да оре. Вечерта заварил къщата още по-хубаво наредена, а тенджерите два пъти по-много.

— Чудна работа! — озадачил се орачът. — Кой влиза в къщата ми и шета, когато вратата е заключена? Трябва да узная тая работа!

На другата сутрин той станал в зори и впрегнал колата. Заминал уж да оре на нивата, но щом излязъл от селото, разпрегнал воловете, пуснал ги да пасат и се върнал у дома си. Скрил се зад къщата, където имало едно малко прозорче, и вторачил очи към стаята. Не щеш ли, по едно време коритото, под което лежала костенурката, се повдигнало. Изпод него се подала костенурката и бутнала с краче ябълката напреде си. Ябълката се търкулнала под полицата, но костенурката запълзяла припряно, източила шия навън и ухапала сладкия плод. Щом преглътнала отхапаното парче — тя мигом се превърнала на девойка, по-хубава от месечината. Запретнала ръкави, измела къщата, наклала огъня, сложила три-четири тенджери с ядене и се заловила да меси хляб. Чевръсто затепкала струйката в ръцете ѝ, а под нея се сипело меко и бяло брашънце. Като замесила хляба, шътачката насякла дърва на дръвника и опалила пещта.

— Ама че късмет съм имал с тази костенурка! — се улюбнал най-малкият брат и захванал да си свирука, но като си помислил, че щом ошета, хубавицата пак ще се навре в костената черупка, посърнал и решил да изгори черупката. По едно време девойката нарамила кобилищата с празните менци и отишла на кладенеца за вода. Додето се

върне, оня влязъл в къщи, взел черупката и я хвърлил на двора. В същия миг от небето към облаците се спуснал един сокол, грабнал с нокти черупката и я отнесъл.

— Какво си направил? — викнала девойката, като разбрала, че нейното костено облекло е отнесено от грабливата птица. — Ще има много да патиш!

— За тебе съм готов на всичко — отвърнал момъкът и се захласнал в нея.

До вечерта цялото село научило, че костенурката се е превърнала на девойка, по-хубава от попската и от кметската дъщеря и от всичките други момичета в страната. Вестта за нейната хубост стигнала до ушите и на стария цар. Дигнал се той, разположил се в една златна кочия и отишъл право в къщата на най-малкия брат. Домакинята изскочила да го посрещне, както му е редът. Царят сложил очилата си, изгледал я от главата до петите и изломотил, като се обърнал към момъка:

— Тази девойка не е за тебе. Тя ще дойде в двореца ми, защото е достойна да стане царица!

— Не си давам аз невестата! — отсякъл най-малкият брат.

— Ще я дадеш, сине майчин, и песен ще пееш! — креснал царят й заповядал на слугите си да ударят на упорития момък сто дряновици.

Озверените царедворци прострели невинния човек на земята и почнали да го налагат, а невестата му си чупела ръцете и викала:

— Ах, защо ми хвърли черупката? Ако ми беше тука, щях да се смаля, да се скрия вътре и да не гледам как те бият тези побеснели хора.

Подир стоте дряновици царят попитал момъка:

— А сега даваш ли я?

— И на кол да ме набиеш — пак не си я давам! — изпъшкар пребитият.

Царят скръцнал със зъби и заповядал на слугите си бързо да докарат девет козлени чували, пълни догоре — три с просо, три с жито и три с ориз.

Слугите докарали чувалите.

— Изсипете ги на земята и разбъркайте зърното! — повторно заповядал царят.

Слугите натрупали една голяма камара с разбъркано зърно.

— Хайде сега, давам ти срок една нощ — обърнал се царят към най-малкия брат, — залавяй се да отделиш житото от просото и ориза.

Ако свършиш тая работа, додето пропеят първи петли — ще ти оставя невестата. Ако не сколасаш — ще я откарам в двореца си!

— Изгубих си невестицата! — проговорил клетникът и сълзи потекли от очите му.

Но девойката му избърсала очите с кърпичката си и рекла:

— Не плачи, а тичай по-скоро в горския пущинак, там където е стогодишният дъб. Вземи един камък, почукай до три пъти върху дънера на дъба и речи тъй:

*„Стара горо осенова,
осенова, росенова,
поръча ми най-милото —
да му пратиш гъмжилото!“*

Щом изречеш тези думи, тръгвай пак насам и тичай, без да се обърнеш.

Отишъл най-малкият брат в горския пущинак и с един камък почукал до три пъти върху кората на стогодишния дъб. Изрекъл думите, които невестата му поръчала да каже, и си тръгнал. Тогава подире му се навървили девет милиона мравки. Като чер ручей зашумели към Неговия дом. Стигнали до купчината със зърното и се заловили за работа. Додето пропеят първи петли, мравките отделили смесените зърна и направили три купчини: едната само от житени зърна, втората — само от просени, а третата — от оризови.

Рано в зори се домъкнал царят и като видял, че работата е свършена — прехапал устни и рекъл на момъка:

— Още едно нещо искам от тебе!

— Какво? — попитал момъкът.

— Искам да ми направиш един железен човек, който да може да ходи и да говори. Щом пристигна утре заран, железният човек трябва да излезе пред мене и да ми се поклони.

Повторно посърнал най-малкият брат, но невестата му го утешила;

— Не се съкрущавай, а тичай в гората пак на същото място и речи тъй:

*„Стара горо осенова,
осенова, росенова,
поръча ми най-милото —
да изпратиш страшилото!“*

Най-малкият брат свършил всичко тъй, както му поръчала невестата, и си тръгнал. Вървял към дома си, без да се обръща, а онова ми ти страшило трополяло, дрънчало, скърцало и ломяло гората. Като стигнал у дома си, най-малкият брат извикал на царя:

— Ей го железния човек!

Царят се облещил и зъбите му затракали от страх. Такъв човек той не бил виждал никога. Ръцете му — стоманени, главата му — бакърена, ботушите — от желязо. Искри изскачали изпод краката му. Щом зърнал царят, железникът тръгнал срещу него и наместо да му се поклони, дигнал десницата си и замахнал. Зашлевил му една желязна плесница.

Царят се олюлял, паднал на земята и не се дигнал вече.

Тогава царските слуги се разбягали, железният човек се върнал пак в гората, а най-малкият брат заживял честито с хубавата си невеста.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.